

Sygn. akt IX Ca 559/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 października 2018 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IX Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Beata Grzybek (spr.)
Sędziowie:	SO Ewa Dobrzyńska - Murawka SO Bożena Charukiewicz
Protokolant:	prac. sądowy Izabela Ważyńska

po rozpoznaniu w dniu 24 października 2018 r. w Olsztynie na rozprawie

sprawy z powództwa D. T. i E. T.

przeciwko (...) Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powodów od wyroku Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 7 grudnia 2017 r., sygn. akt I C 2905/15,

I. oddala apelację;

II. zasądza od powódek solidarnie na rzecz pozwanego kwotę 450 zł (czterysta pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu za instancję odwoławczą.

Ewa Dobrzyńska – Murawka Beata Grzybek Bożena Charukiewicz

Sygn. akt IX Ca 559/18

UZASADNIENIE

Powódki D. T. oraz E. T. wniosły o zasądzenie solidarnie od pozwanego kwoty 4.289,68 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 30 czerwca 2015 r. do dnia zapłaty, zasądzenie kwoty 369 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 30 czerwca 2015 r. oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu.

W uzasadnieniu wskazały, że dochodzona kwota stanowi odszkodowanie za uszkodzenie należącego do nich pojazdu marki V. (...) w wyniku kolizji z dnia 30 maja 2015 r. Sprawca szkody posiadał ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej u pozwanego. Ubezpieczyciel uznał swoją odpowiedzialność co do zasady i wypłacił w toku postępowania likwidacyjnego łączną kwotę 3 085,61 zł. Zdaniem powódek kwota ta była zaniżona. Powódki dochodzą kwoty 4 289,68 zł tytułem dalszych kosztów naprawy pojazdu i kwoty 799,50 zł stanowiącej równowartość poniesionych na sporządzenie prywatnej ekspertyzy technicznej wydatków.

Pozwany (...) Towarzystwo (...) S.A. w W. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódek na jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, że w toku postępowania likwidacyjnego wypłacił powódkom kwotę 3 085,61 zł, którą sam ocenił jako zawyżoną w związku z ostatecznym ustaleniem kosztów naprawy pojazdu na kwotę 1.721,37 zł. Pozwany zakwestionował też wysokość wyliczonych przez powódki kosztów naprawy pojazdu jako zawyżony, a złożoną prywatną ekspertyzę uznał za nieprawidłową. Wskazał, że przy ocenie należnego powódkom odszkodowania należy uwzględnić wiek pojazdu oraz jego poprzednie uszkodzenia. To zaś uzasadnia konieczność przyjęcia do kosztorysu cen części pochodzenia alternatywnego, o potwierdzonej jakości. Niezależnie od powyższego pozwany zakwestionował możliwość powstania szkody w okolicznościach wskazanych przez powódki w toku postępowania likwidacyjnego. Pozwany zakwestionował również żądanie zasądzenia kosztów prywatnej opinii sporządzonej na zlecenie powoda jako zbędnej, nie stanowiącej dowodu w sprawie. Nadto koszty jej sporządzenia nie są normalnym następstwem kolizji, za którą ponosi odpowiedzialność sprawca i ubezpieczyciel.

Wyrokiem z dnia 7 grudnia 2017 r. Sąd Rejonowy w Olsztynie oddalił powództwo w punkcie pierwszym oraz zasądził od powódki D. T. i E. T. solidarnie na rzecz powoda (...) S.A. w W. kwotę 1 017 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego oraz nakazał ściągnąć od powódek solidarnie na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w Olsztynie) kwotę 1510, 40 zł tytułem tymczasowo poniesionych wydatków.

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło na tle następująco ustalonego stanu faktycznego:

W dniu 30 maja 2015r. ok. godziny 13:30 na remontowanym skrzyżowaniu ulicy (...) w O. A. T., kierujący należącym do powódek samochodem marki V. (...) (rocznik 2000), uderzył w pojazd marki V. (...) prowadzony przez Ł. U., który skręcał w lewo nie stosując się do znaku nakazu jazdy w prawo. Sprawca kolizji posiadał ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej

u pozwanego. Na skutek przedmiotowego zdarzenia w pojeździe powódek doszło do uszkodzenia przedniej lewej części pojazdu. Pojazd powódek ulegał wcześniejszym uszkodzeniom w latach 2012-2013. Wówczas uszkodzeniu uległ m.in. błotnik lewy i lewe drzwi tylne i przednie. Powódki dokonały częściowej naprawy przy użyciu oryginalnych części używanych, pochodzących z demontażu.

Na skutek zdarzenia uszkodzeniu uległy części zamontowane – wcześniej używane, pochodzące z demontażu. Koszt takich części zwykle jest nie większy niż 50% wartości cen części nowych oryginalnych. Naprawa pojazdu powódek w związku ze szkodą z dnia 30 maja 2015 r. wiązałaby się z poniesieniem kosztów w wysokości ok. 2 624,96 – 2 711,06 zł brutto przy uwzględnieniu stawki za roboczogodzinę prac naprawczych w dobrej klasy warsztatach blacharsko-lakierniczych na poziomie 130 zł i zastosowaniu cen części oryginalnych używanych.

Powódki zgłosiły pozwanemu szkodę. Pozwany w toku postępowania likwidacyjnego wypłacił powódkom kwotę 3 085,61 zł, odmawiając przyznania odszkodowania w kwocie wyższej. Za sporządzenie prywatnej ekspertyzy powódki zapłaciły 369 zł.

W tak ustalonym stanie faktycznym, Sąd I instancji ocenił, że powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności Sąd I instancji wskazał, że odpowiedzialność pozwanego co do zasady znajduje uzasadnienie w przepisach kodeksu cywilnego, w tym art. 805 kc i 822

§ 1 kc, a ustalenie wysokości szkody i sposobu jej naprawienia odbywa się z zgodzie z zasadami określonymi w art. 361 § 2 kc i art. 363 § 1 kc – na podstawie odpowiedzialności za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła oraz trybu naprawienia szkody pieniężnej. W przypadku naprawy szkody w pieniądzu, wysokość odszkodowania powinna być ustalona według cen z daty ustalenia odszkodowania, chyba że szczególne okoliczności wymagają przyjęcia za podstawę cen istniejących w innej chwili.

Mając na względzie okoliczność, iż wydanie rozstrzygnięcia wymagało uzyskania wiadomości specjalnych, Sąd Rejonowy ustalając stan faktyczny dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu ruchu drogowego i techniki samochodowej. W świetle powyższego wydanie przez strony opinii biegłego wskutek zdarzenia z dnia 30 maja 2015 r. uszkodzeniu w pojeździe powódek uległy części zamontowane – wcześniej używane, pochodzące z demontażu. Mając powyższe na uwadze a także uwzględniając fakt, że pojazd powódek w chwili zdarzenia był pojazdem 15 letnim, celowym i ekonomicznie uzasadnionym było w ocenie Sądu I instancji ustalenie kosztów naprawy tego pojazdu przy zastosowaniu cen części oryginalnych, lecz używanych a nie nowych. Taki bowiem sposób naprawy umożliwi prawidłową restytucję, tj. przywrócenie pojazdu do stanu sprzed szkody.

Opierając się na opinii biegłego Sąd I instancji wskazał, że całkowity i uzasadniony koszt naprawy pojazdu według cen części oryginalnych używanych mieścił się w granicach 2 624,96 zł – 2 711,06 zł brutto. Skoro pozwany w toku postępowania likwidacyjnego wypłacił dotychczas powódkom odszkodowanie w kwocie 3 085,61 zł, to jest wyższą kwotą niż koszty naprawy pojazdu ustalone w sprawie, naprawiając szkodę w całości, żądanie dopłaty odszkodowania Sąd I instancji uznał za niezasadne. Konsekwencją powyższego była także niezasadność żądania kwoty uiszczonej przez powódki tytułem wynagrodzenia za sporządzenie prywatnej opinii.

O kosztach orzeczono na zasadzie art. 98 § 1 kpc zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Pozwany poniósł koszty wynagrodzenia pełnomocnika (600 zł), opłatę skarbową (17 zł), oraz uiszczył zaliczkę na opinię biegłego (400 zł), co daje w sumie kwotę 1.017 zł. Skoro zatem pozwany wygrał niniejszy proces w całości, to należy się mu pełny zwrot kosztów, o czym orzeczono w pkt. II wyroku.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia wywiodły powódki, zaskarżając powyższe rozstrzygnięcie w części oddalającej powództwo do kwoty 1 639,52 zł oraz zarzucając mu:

- naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy, a mianowicie:

a) art. 361 w zw. z art. 363 § 1 kc poprzez jego niewłaściwe zastosowanie skutkujące oddaleniem powództwa poprzez wyliczenie wbrew dyspozycji niniejszego przepisu odszkodowania uwzględniającego wartość oryginalnych części używanych,

b) sprzeczność istotnych ustaleń z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, polegającą na przyjęciu, że łączny koszt naprawy auta w kwocie 2 624,96 zł – 2 711,06 zł brutto jest kosztem celowym, ekonomicznie uzasadnionym i wystarczającym dla powetowania szkody powoda w zgodzie z art. 361 § 1 i 2 kc.

W związku z powyższymi zarzutami skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku Sądu Rejonowego w Olsztynie i uwzględnienie powództwa w zaskarżonej części tj. do kwoty 1 639, 52 zł brutto, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Olsztynie do ponownego rozpoznania oraz orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego, w tym o kosztach zastępstwa procesowego w apelacji.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie oraz zasądzenie od powodów solidarnie na rzecz pozwanej kosztów postępowania apelacyjnego według norm prawem przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Istota apelacji sprowadzała się do stwierdzenia, że Sąd I instancji wadliwie ustalił stan faktyczny w sprawie, przyjmując, że łączny koszt naprawy auta w kwocie 2 624,96 zł – 2 711,06 zł brutto jest kosztem celowym, ekonomicznie uzasadnionym i wystarczającym dla powetowania szkody skarżących, co skutkowało przyjęciem, że pozwany w całości zrekompensował poniesioną przez powoda szkodę. W tym przedmiocie skarżące

w szczególności podnosiły, że brak jest podstaw do ustalania wysokości szkody tj. kosztów przywrócenia pojazdu do stanu poprzedniego w oparciu o zastosowanie cen części oryginalnych, lecz używanych. Nadto należne odszkodowanie winno uwzględniać koszt uzyskania dokumentu w postaci prywatnej opinii rzeczoznawcy.

Tak sformułowana apelacja jest niezasadna i nie zasługuje na uwzględnienie, jako nie zawierająca zarzutów skutkujących uchYLENIEM lub zmianą wyroku Sądu I instancji. Natomiast rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego uznać należy za w pełni odpowiadające prawu

i oparte na właściwych postawach zarówno faktycznych, jak i prawnych. Zarówno dokonane przez Sąd I instancji ustalenia jak i przeprowadzone rozważania prawne i ich argumentacja zawarta w uzasadnieniu kwestionowanego wyroku zasługują na aprobatę, orzekającego

w niniejszej sprawie Sądu Okręgowego, który przyjmuje je za własne.

Odwołując się do wyartykułowanych przez skarżące zarzutów wskazać w pierwszej kolejności należy, że stosownie do treści art. 363 § 1 kc naprawienie szkody powinno nastąpić, według wyboru poszkodowanego, bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej. Przy czym jako szkodę należy rozumieć powstałą wbrew woli poszkodowanego różnicę pomiędzy obecnym stanem majątkowym a tym stanem rzeczy jaki by istniał, gdyby nie nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę.

W treści art. 363 § 1 i 2 kc unormowany został sposób naprawienia szkody, przy czym poza pewnymi wyjątkami – wybór tego sposobu naprawienia szkody jest pozostawiony poszkodowanemu.

Zestawiając powyższe z okolicznościami niniejszej sprawy ocenić należy, że ostatecznie bezspornym było, że szkoda powstała w wyniku zdarzenia z dnia 30 maja 2015 r., a do jej wyrównania zobowiązany był pozwany ubezpieczyciel na podstawie umowy ubezpieczenia. Niespornym było także, iż pozwany w toku postępowania likwidacyjnego wypłacił powódkom kwotę 3 085,61 zł, odmawiając przyznania odszkodowania w kwocie wyższej. A zatem kwestią sporną pomiędzy stronami w toku postępowania przed Sądem

I instancji było ustalenie wysokości szkody.

Przechodząc do meritum podnieść należy, że zarówno doktryna, jak i orzecznictwo stoi na jednolitym, utrwalonym już, stanowisku, iż koszt naprawy uszkodzonego w wypadku komunikacyjnym pojazdu, nieprzewyższający jego wartości sprzed wypadku, nie jest nadmierny w rozumieniu art. 363 § 1 kc. W obowiązkowym ubezpieczeniu OC ma bowiem zastosowanie zasada pełnego odszkodowania wyrażona w art. 361 § 2 kc, a ubezpieczyciel

z tytułu odpowiedzialności gwarancyjnej wypłaca poszkodowanemu świadczenie pieniężne w granicach odpowiedzialności sprawczej posiadacza lub kierowcy pojazdu mechanicznego – tu właściciela pojazdu - (art. 822 § 1 kc). Suma pieniężna wypłacona przez zakład ubezpieczeń nie może być jednak wyższa od poniesionej szkody (art. 824¹ § 1 kc) i przede wszystkim na tym tle zachodzi potrzeba oceny, czy koszt restytucji jest dla zobowiązanego nadmierny (por. Uchwała Siedmiu Sędziów SN z dnia 17 listopada 2011, Sygn. akt III CZP 5/11, Wyroku SN z dnia 5 listopada 2005 r., Sygn. akt IICK494/03, Wyroku SN z dnia 26 listopada 2002 r., Sygn. akt V CKN 1397/00).

W świetle powyższych rozważań stwierdzić należy jednoznacznie, iż roszczenia strony powodowej w zakresie uznania kosztów restytucji pojazdu przy zastosowaniu nowych części oryginalnych nie może się ostać. Przypomnieć bowiem należy, że pojazd powodów w chwili zdarzenia był pojazdem 15 letnim, natomiast skarżące nie wykonywały napraw w autoryzowanych serwisach, korzystając przy poprzednich naprawach (ale także z tej, która związana była z naprawą wynikłą ze zdarzenia z dnia 30 maja 2015 r.) z używanych części oryginalnych dostępnych na rynku. Dlatego też nie może budzić najmniejszych wątpliwości, że zastosowanie nowych części oryginalnych przy naprawie przedmiotowego samochodu stanowiłoby niczym nie uzasadnione wzbogacenie się uprawnionego do odszkodowania, a to stałoby w sprzeczności z powołanym przepisem art. 363 kc.

I tak, brak jest podstaw do uznania, że Sąd I instancji wadliwie ustalił stan faktyczny w niniejszej sprawie, przyjmując za własne wnioski wynikające z opinii biegłego. Nie może albowiem budzić wątpliwości, że uszkodzeniu uległy części zamontowane wcześniej używane pochodzące z demontażu. A zatem trafnie Sąd Rejonowy ocenił, że wysokość

kosztów naprawy powyższego pojazdu przy użyciu używanych części oryginalnych zawiera się w przedziale 2 624,96 zł – 2711,06 zł brutto.

Mając na względzie powyższe okoliczności – a przede wszystkim fakt całkowitej nieprzydatności sporządzonej opinii prywatnej, brak jest także podstaw do zasądzenia kosztów związanych z jej wykonaniem.

Konkludując, ocenić należy, że Sąd I instancji dokonał prawidłowej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego oraz trafnie zastosował prawo materialne, a wyartykułowane w tym przedmiocie zarzuty są chybione. Nie może albowiem ulegać wątpliwości, że w toku postępowania likwidacyjnego, pozwany zrekompensował skarżącym szkodę we właściwej wysokości.

Z tych względów Sąd Okręgowy na mocy art. 385 kpc apelację oddalił.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 kpc w związku z § 10 ust. 1 pkt 1 i § 2 pkt 3, zasądzając na rzecz pozwanego kwotę 450 zł.

Ewa Dobrzyńska-Murawka Beata Grzybek Bożena Charukiewicz